

Postanowienie z dnia 6 kwietnia 2000 r.

III RN 157/99

Termin do wniesienia skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego przez stronę, za którą działa pełnomocnik rozpoczyna swój bieg dopiero od dnia doręczenia rozstrzygnięcia pełnomocnikowi, choćby wcześniej zostało ono doręczone stronie.

Przewodniczący: SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Andrzej Kijowski (sprawozdawca), Andrzej Wasilewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2000 r. sprawy ze skargi Zbigniewa G. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł w W. z dnia 1 października 1998 r. [...] w przedmiocie wymiaru należności celnych, na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie [...] od postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie z dnia 1 marca 1999 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie.

U z a s a d n i e n i e

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego w dniu 16 września 1999 r. wniósł rewizję nadzwyczajną od postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie z dnia 1 marca 1999 r. [...], odrzucającego skargę Zbigniewa G. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł w W. z dnia 1 października 1998 r. w przedmiocie wymiaru należności celnych. W motywach tego orzeczenia Naczelny Sąd Administracyjny powołał się na wniesienie skargi po upływie 30 – dniowego terminu. Kwestionowana decyzja została bowiem stronie doręczona w dniu 9 października 1998 r., natomiast przedmiotową skargę wniesiono za pośrednictwem urzędu pocztowego w dniu 16 listopada 1998 r.

Powyższemu orzeczeniu wnoszący rewizję nadzwyczajną zarzucił rażące naruszenie art. 40 § 2 KPA w związku z art. 35 ust. 1 oraz art. 59 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz.368 ze zm.) i na podstawie art. 57 ust. 2 tej ustawy domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu-Ośrodkowi Zamiejscowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu rewizji nadzwyczajnej podniesiono w szczególności, że Zbigniew G. był przed organami celnymi od dnia 29 listopada 1997 r. reprezentowany przez swego pełnomocnika – radcę prawnego Sławomira W., któremu zgodnie z art. 40 § 2 KPA należało doręczać pisma. Odbiór zaskarżonej decyzji Prezesa GUC pełnomocnik potwierdził w dniu 16 października 1998 r., natomiast skarga na tę decyzję została wniesiona w dniu 16 listopada 1998 r., przy czym dzień 15 listopada 1998 r. był niedzielą, a stosownie do art. 57 § 4 KPA jeżeli termin przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, to za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni. Został zatem zachowany 30 – dniowy termin do złożenia skargi i nie było podstaw do jej odrzucenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest zasadna, gdyż zaskarżonemu orzeczeniu trafnie wytyka rażące naruszenie art. 40 § 2 KPA. Przepis ten oznacza, że jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika, to jemu doręcza się w danej sprawie wszystkie pisma procesowe, w tym decyzje i postanowienia. Od momentu zawiadomienia organu o ustanowieniu pełnomocnika brak podstaw prawnych do kierowania pism procesowych bezpośrednio do strony, a skutki prawne wywołane doręczeniem pisma następują dopiero z chwilą dokonania doręczenia pełnomocnikowi strony. Dotyczy to również rozpoczęcia biegu przez trzydziestodniowy termin przewidziany w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz.368 ze zm.) na wniesienie skargi do NSA.

Pełnomocnikowi ustanowionemu przez stronę postępowania administracyjnego należy więc umożliwić czynny udział w tym postępowaniu tak samo jak stronie, a pominięcie pełnomocnika w czynnościach tego postępowania jest równoznaczne z pominięciem strony i powoduje te same skutki prawne. Strona ustanawiająca pełnomocnika chce się ustrzec przed skutkami nieznamości prawa, więc jeżeli organ

administracji lub sąd administracyjny pomijają pełnomocnika w toku czynności postępowania administracyjnego lub sądowniczoadministracyjnego, to niweczą skutki wspomnianej staranności strony w dążeniu do ochrony jej praw i interesów oraz zapewnienia sobie ochrony, jaką powinna uzyskać w państwie prawa. Pominięcie udziału pełnomocnika strony w czynności wniesienia skargi do NSA może przy tym – jak w niniejszej sprawie – prowadzić do pozbawienia strony prawa do sądu zagwarantowanego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====